

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi eräiden valtiontukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta ja eräksi muiksi laeiksi

Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi eräiden valtiontukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi yksityiskohtaisesti Euroopan unionin valtiontukisääntöjen vastaisten valtiontukien takaisinperinnästä, mikä vastaisi Euroopan unionin oikeuden vaatimuksia valtiontukisääntöjen vastaisten tukien takaisinperinnästä. Esityksessä ehdotetaan, että muuhun erityislainsäädäntöön nähden ensisijaisia olisivat säännökset, jotka koskisivat velvoitetta takaisinperintään, poikkeukset takaisinperinnästä sekä takaisinperintäkorko. Lisäksi ehdotetaan määriteltäväksi tilanteet, joissa kyse on valtiontukisääntöjen vastaisesta tuesta. Kyseessä olisi uusi laki, mutta voimassa olevan lain 300/2001 säännökset siirtyisivät uuteen lakiin.

Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi valtionavustuslakia siten, että lain 21 §:n lisättäisiin viittaus ehdotettuun lakiin. Myös kuntalakiin ja hyvinvointialueesta annettuun lakiin lisättäisiin viittaussäännökset, joiden mukaan valtiontukisääntöjen vastaisten tukien takaisinperinnästä säädettäisiin ehdotetussa laissa.

Tausta

Käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen taustalla on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 108 artiklan 3 kohdasta johdettava periaate siitä, että Euroopan unionin valtiontukisääntöjen vastaiset tuet tulee periä takaisin tuensaajalta. Euroopan unionin tuomioistuimen Eesti Pagar -tuomion (C-349/17, ECLI:EU:C:2019:172, kohta 95) mukaan kansallisen viranomaisen on perittävä oma-aloitteisesti sääntöjenvastainen tuki myös silloin, kun Euroopan komission ei ole tehnyt takaisinperintäpäätöstä sisämarkkinoille soveltumattomasta tuesta. Vaikka SEUT 108(3) artikla ja sen mukainen oikeuskäytäntö ovat suoraan sovellettavaa oikeutta, edellyttää sen soveltaminen takaisinperintätilanteissa muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön. Hallituksen esityksen tarkoituksena on korvata voimassa oleva laki eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta (300/2001) uudella lailla ja antaa viranomaiselle valtuudet ryhtyä takaisinperintään myös siinä tapauksessa, että kyseessä on valtiontukisääntöjen vastainen tuki, mutta komissio ei ole antanut tuesta takaisinperintäpäätöstä.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa lausunnon. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse ministeriön kirjaamoon.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi. Kaikki palvelussa annetut lausunnot ovat julkisia.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelu.fi:ssä, lausunto voidaan myös toimittaa sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.tem@gov.fi. Lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/18042/2023.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan **viimeistään 23.4.2024**.

Valmistelijat

Lisätietoja:

Kaupallinen neuvos Olli Hyvärinen, työ- ja elinkeinoministeriö, puh. +358 29 504 7026
Erityisasiantuntija Elisa Fagerström, työ- ja elinkeinoministeriö, puh. +358 295 047 064
Sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@gov.fi.

Linkit

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM065:00/2023> - Linkki TEM:n hankesivuille.

<https://tem.fi/sv/projekt?tunnus=TEM065:00/2023> - Länk till arbets- och näringsministeriets projektsidor.

Liitteet:

[Hallituksen esitys - luonnos.pdf](#)

[Lagförslag.pdf](#)

Jakelu:

Ahvenanmaan hallintotuomioistuin
Ahvenanmaan maakuntahallitus
Arene
Business Finland
Elinkeinoelämän keskusliitto
Espoon kaupunki - Esbo stad

Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Pohjanmaan liitto
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Savon maakuntaliitto
Finanssiala ry
Finnvera
Helsingin hallinto-oikeus
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Hyvil Oy
Hämeen ELY-keskus
Hämeen liitto
Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Itä-Suomen hallinto-oikeus
Joensuun kaupunki
Kaakkois-Suomi ELY-keskus
Kainuun ELY-keskus
Kainuun liitto
KEHA-keskus
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Suomen ELY-keskus
Keski-Suomen liitto
Keskuskauppakamari
Korkein hallinto-oikeus
Kuntaliitto
Kymenlaakson liitto
Lahden kaupunki
Lapin ELY-keskus
Lapin liitto
Liikenne- ja viestintäministeriö
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Maa- ja metsätalousministeriö
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Oulun kaupunki
Pirkanmaan ELY-keskus
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pirkanmaan liitto
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan liitto
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon liitto
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Porin kaupunki
Puolustusministeriö
Päijät-Hämeen liitto
Rovaniemen kaupunki

Ruokavirasto
Satakunnan ELY-keskus
Satakuntaliitto
SEKES
Seutukaupunkiverkosto
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen asianajajaliitto
Suomen yrittäjät
Tampereen kaupunki
Traficom
Turun hallinto-oikeus
Turun kaupunki - Åbo stad
Ulkoministeriö
Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto
Vaasan hallinto-oikeus
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen liitto
Ympäristöministeriö

Ennakkokysymykset lausunnonantajille

Arvioikaa esityksen vaikutuksia organisaationne näkökulmasta.

Pyydämme eri ministeriöitä käymään läpi oman hallinnonalansa säädökset, joissa on viitattu voimassa olevaan lakiin 300/2001, ja ilmoittamaan näistä lausuntopalautteessa. Pyydämme tarkistamaan myös, miten lakiin 300/2001 on viitattu, ja ilmoittamaan tästä lausuntopalautteessa.

Muut huomiot.

Hjelt Jan
Työ- ja elinkeinoministeriö

Fagerström Elisa
Työ- ja elinkeinoministeriö